

Predmet: Ilija Jurišić - Tuzlanska kolona

Poslovni broj predmeta: K.V. 05/07

Glavni pretres: 22.09.2009.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Završna reč odbrane

Branilac optuženog, advokat Stevan Protić, na početku završne reči je istakao da je od svih osoba protiv kojih je vođena istraga u ovom slučaju optuženi Jurišić jedini pritvoren i da je nakon šest meseci pritvora protiv njega podignuta optužnica kako ne bi bio pušten na slobodu. Zbog toga je pred Veće stavljen zadatak da vodi istragu. Utvrđeno je da se 15. maja 1992. godine dogodio težak incident sa velim brojem žrtava, koji ne obuhvata samo stradale pripadnike JNA. Čini se da su Veću bili dovoljni samo dokazi tužioca odnosno svedoci koje je on predlagao, ali je odbrana ubeđena da je bilo potrebno saslušati još neke svedoke. Iako je nesumnjivo da krivac mora da odgovara, izgleda da ovaj Sud nije objektivno mesto za to.

Sporno mesto ovog slučaja je ko je prvi otvorio vatru. To se dokazivalo samo saslušanjem svedok srpske nacionalnosti, dok su predlozi odbrane odbijeni. Ti svedoci su bez izuzetka svedočili da je vatra prvo otvorena na kolonu JNA. Takođe, sporna je naredba za koju Tužilaštvo tereti optuženog Jurišića. Tužilac nikada nije rekao kako glasi naredba i niko od svedoka tužilačke strane nije posvedočio da je naredbu čuo. U spisima predmeta postoje dokazi koje Veće neće moći da ignoriše. To su npr. iskaz svedoka Mate Divkovića koji je čuo naredbu *na vatru odgovorite vatrom*, iskaz svedoka Mehe Bajrića koji je takvu naredbu izdao kao i drugi materijalni dokazi. Optuženi Jurišić nije imao komandnu funkciju, niti ovlašćenje da izda bilo kakvu naredbu, osim da je prenese, ali i da je imao, ovakva naredba je odbrambena i pretpostavlja već postojanje napada. Takođe, postoji snimak razgovora pripadnika policije koji međusobno razgovaraju da je potrebno da posebno povedu računa da se ne otvara vatra i time ne isprovocira vojska. Jedan od dokaza je nalaz i mišljenje sudskog veštaka koji kaže da je prvi hitac ispaljen iz pokreta tj. iz kolone.

Odbrana stoji na stanovištu da je ovaj postupak pokrenut da bi se skrenula pažnja sa odgovornosti starešina JNA koje nisu propisno organizovale povlačenje JNA iz Tuzle. Jedan os svedoka je odgovarajući na izričito pitanje rekao da nisu utvrđivani propusti u organizovanju evakuacije. To je iz razloga što su se u kamionima u koloni nalazila oprema i municija, koja nije smela biti prevožena.

Svi ovi propusti se mogu ispraviti oslobađajućom presudom usled nedostataka dokaza. Branilac optuženog je predložio ukidanje pritvora.

Branilac optuženog, advokat Đorđe Dozet, naglasio je da su u toku postupka dokazivane okolnosti tj. kakva je situacija bila u Tuzli početkom 1992. godine, a nije dokazivana krivična odgovornost optuženog. Iako je tužilac na početku glavnog postupka insistirao na saslušanju oštećenih jer *žrtve imaju pravo da se njihov glas čuje u sudnici*, ni jednom se nije pozabavio poginulim policajcima i građanima Tuzle. Branilac se osvrnuo na hronologiju postupka a zatim naveo koje je sve dokaze odbrana predlagala, da bi ti dokazi, nakon protivljenja tužioca, bili obijeni od strane Veća. Tu je najpre saslušanje svedoka oštećenog Mate Zrinića, koji je ranjen u koloni. Ovaj svedok mogao je da pruži korisne informacije za rasvetljavanje činjeničkog stanja, ali je činjenica da je nakon ranjavanja prešao iz JNA u policiju Tuzle uticala na to da ovaj svedok ne bude pozvan pred Sud. Tužilac se protivio saslušanju

komandira policije sa terena. Oni su mogli da opovrgnu ili potvrde odbranu optuženog Jurišića i ono o čemu su govorili svedoci Mato Divković i Srećko Mitrović. Oni su mogli da kažu kako je naredba glasila i kada je izdata, da li pre ili nakon početka pucnjave. Iako se tužilac protivio njihovom saslušanju, on je u svojoj završnoj reči citirao delove njihovih službenih beleški koje nisu ni izvedene kao dokaz. Takođe, tužilac se protivio saslušanju svedoka Zlatana Cuvaja, koji je više puta saslušan ali ni jedna njegova izjava nije prihvaćena kao dokaz. Svedok Cuvaj nalazio se kritičnog dana u kancelariji komandanta OŠ i mogao je posvedoči kako su se stvari u kancelariji odvijale. Tužilac se u završnoj reči, takođe, pozvao na neke od izjava ovog svedoka. Tužilac se protivio saslušanju Nikole Slavuljice i Budimira Nikolića, takođe prisutnih u kancelariji komandanta OŠ, ali i Jasmina Imamovića, Benjamina Fišekovića i Envera Delibegovića koji su se nalazili u samoj koloni. Iako tužilac navodi da se optuženi Jurišić mogao usprotiviti naredbi svog neposrednog starešine, pitanje je čemu je zaista optuženi trebalo da se usprotivi i da li je zaista mogao da zna da se iza naredbe da se na vatru odgovori vatrom krije perfidni plan za napad na mirnu kolonu.

Na kraju se branilac obratio Veću rečima da Veće brani čast Srbije, a da je može odbraniti samo osobađanjem optuženog Ilije Jurišića.

Optuženi Jurišić prihvatio je odbranu branilaca i predložio da se suđenje okonča pravedno.

FOND ZA HUMANITARNO PRAVO